

Växjö kommun

Beslut för grundskola

---

efter tillsyn i Fagrabäckskolan
belägen i Växjö kommun

Tillsyn i Fagrabäckskolan

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Växjö kommun under höstterminen 2015. Fagrabäckskolan besöktes av Skolinspektionen den 20 till den 22 oktober 2015.

Måluppfyllelse och resultat

Det genomsnittliga meritvärdet i slutbetygen har den senaste femårsperioden har varierat mellan som lägst 198 poäng (2012 och 2013) och som högst 223 poäng (2015). År 2014 var det genomsnittliga meritvärdet 211 poäng. De senaste två åren har det genomsnittliga meritvärdet ökat. Andel elever med slutbetyg E eller högre i samtliga ämnen varierar mellan som lägst 72 procent (2012) och som högst 84 procent (2011). År 2015 var andelen elever med lägst betyget E i samtliga ämnen 79 procent. Någon tydlig trend kan inte urskiljas. Andelen elever med behörighet till yrkesförberedande program i gymnasieskolan varierar under perioden 2011–2015 från 83 procent (2012) till 92 procent (2011). År 2015 hade 89 procent av eleverna behörighet till yrkesförberedande program. Här kan ingen trend ses.

Flickorna har genomgående högre genomsnittligt meritvärde i slutbetyget än vad pojkarna har. Skillnaden mellan flickor och pojkars genomsnittliga meritvärde var som minst år 2011 (5 meritpoäng) och som högst år 2015 (44 meritpoäng). Här finns en tydlig tendens till ökande skillnader mellan flickors och pojkars genomsnittliga meritvärde. Det är även större andel flickor än pojkar som når kunskapskraven i alla ämnen, utom år 2011, då 83 procent av flickorna och 84 procent av pojkarna nådde kunskapskraven i alla ämnen. Skillnaden var störst år 2013, då 81 procent av flickorna nådde kunskapskraven i samtliga ämnen medan 67 procent av pojkarna gjorde det. År 2015 nådde 85 procent av flickorna och 73 procent av pojkarna kunskapskraven i samtliga ämnen. Åren 2011 och 2012 var en något större andel pojkar (100 procent respektive 83 procent) än flickor (89 respektive 82 procent) behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram. Åren 2013 och 2014 var förhållandet det omvända, då var 100 procent respektive 92 procent av flickorna behöriga till yrkesprogram medan 88 procent respektive 86 procent av pojkarna var det. År 2015 var 93 procent av flickorna och 86 procent av pojkarna behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram.

Utredningen visar att tryggheten och studieron huvudsakligen är god och att antalet incidenter med kränkande behandling är få. Det bedrivs också ett aktivt arbete på dessa områden.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Ingen brist konstaterad	
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Ingen brist konstaterad	
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Föreläggande	2016-02-22

I kolumnen "Typ av ingripande" anges den allvarligaste formen av ingripande Skolinspektionen har meddelat inom det bedömningsområde som granskats.

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Tillsynen visar att Fagrabäckskolan har brister inom området Styrning och utveckling av verksamheten. Skolinspektionen bedömer att rektor inte i tillräcklig utsträckning genomför ett systematiskt kvalitetsarbete på skolnivå, där rektor genomför en analys av vad uppföljningen av kunskapsresultat visar och beslutar om nödvändiga utvecklingsåtgärder. Rektor dokumenterar därmed inte heller analysen och beslut om förbättringsåtgärder. Eftersom skillnaden mellan flickors och pojkars genomsnittliga meritvärde är stor och ökar från år till år är det särskilt angeläget att analysera denna skillnad för att fatta beslut om och genomföra utvecklingsåtgärder för att vända denna trend.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Växjö kommun att senast den 22 februari 2016 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Växjö kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Utifrån en analys av det som framkommer i uppföljningen beslutar rektorn om nödvändiga utvecklingsåtgärder, och dokumenterar de beslutade åtgärderna. (4 kap. 4–7 §§ skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen.

- Huvudmannen ska se till att rektorn genomför en analys av det som framkommer i uppföljningen av skolenhetens resultat och att rektorn utifrån denna analys beslutar om nödvändiga utvecklingsåtgärder samt dokumenterar analysen och de beslutade åtgärderna.

Motivering till bedömning av brist

Enligt skollagen och läroplanen ska ett systematiskt kvalitetsarbete bedrivas på skolenheten. Det innebär att rektorn ansvarar för att kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Inriktningen på detta arbete ska vara de nationella målen. Det systematiska kvalitetsarbetet ska, enligt skollagen, dokumenteras.

Av de dokument Skolinspektionen tagit del av i samband med tillsynen samt av intervjuer med lärare och rektor framgår att rektorn följer upp skolans resultat. Intervjuer med lärare och rektor visar att rektor en gång om året presenterar skolans samlade kunskapsresultat för lärarna. Intervjuade lärare är emellertid obekanta med de stora skillnader i genomsnittligt meritvärde som finns mellan flickor och pojkar samt att denna skillnad har ökat kraftigt de senaste åren. Intervjuade lärare framhåller vidare att rektorn inte diskuterar dessa skillnader eller resultaten i enskilda ämnen på skolnivå med lärarna. Skolenhetens dokumentation och intervju med rektor visar att det finns en årsplan för när olika steg i det systematiska kvalitetsarbetet ska genomföras. Men rektorn säger att de behöver utveckla analysen av varför kunskapsresultaten ser ut som de gör och varför flickorna har så mycket högre genomsnittligt meritvärde än pojkarna. I komplettering från rektor efter tillsynsbesöket uppger rektor att de konstaterat att det är en stor skillnad i det genomsnittliga meritvärdet för flickor och pojkar samt att de nu varje månad genomför en resultatanalys på individnivå. Denna analys ska, enligt rektor, hjälpa dem i arbetet med att identifiera orsaker till varför det ser ut som det gör.

Av intervjuer med lärare och rektor framgår att det på Fagrabäckskolan inte görs någon fullständig analys av vad som framkommer av uppföljningen av skolenhetens resultat. Det visar sig bland annat att det inte görs någon analys på skolnivå av varför kunskapsresultaten ser ut som de gör. I synnerhet saknas en analys av skillnaden mellan flickors och pojkars kunskapsresultat. Rektor uppger visserligen i komplettering efter tillsynsbesöket att de nu påbörjat resultatanalys på individnivå. Mot bakgrund av att det ännu inte finns någon fullständig analys av kunskapsresultaten på skolnivå som kan utgöra underlag för beslut om utvecklingsåtgärder gör Skolinspektionen bedömningen att skolans systematiska kvalitetsarbete inte uppfyller författningarnas krav.

Motivering till föreläggande som ingripande

Fagrabäckskolan uppfyller inte de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten och det finns därmed skäl att förelägga Växjö kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Övriga bedömningsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avge lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta

ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Beslut

2015-11-16

8 (10)

Dnr 43 - 2015:4598

På Skolinspektionens vägnar

Peter Sääw
Beslutsfattare/Utreddare

Eva Bergenlöv
Föredragande/Utreddare

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Fagrabäckskolan

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits i för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2

2015-11-16

10 (10)

Dnr 43-2015:4598

Bilaga 2: Fakta om Fagrabäckskolan

Fagrabäckskolan ligger i östra delarna av centralorten Växjö. Skolan har vid tidpunkten för tillsynen 642 elever fördelade på årskurserna 7–9. En särskild inriktning mot naturvetenskap och teknik (NoT) med totalt sex klasser i årskurserna 7–9 har huvuddelen av sin undervisning på Teknikum gymnasieskola som ligger cirka 1,5 kilometer från Fagrabäckskolan. Lärarna på NoT utgör ett eget arbetslag. På Fagrabäckskolan i övrigt, är lärarna organiserade i sex arbetslag, två för varje årskurs. Arbetslagen leds av varsin utvecklingsledare som tillika är förstelärare. Skolan leds av en rektor och det finns två biträdande rektorer.